

**דפי עזר ללימוד הלכה
על סדר משנה תורה לרמב"ם**

ספר נזיקין

הלכות גניבה

על מטרתו של חיבור זה

אשרינו שזכינו שבדורנו פרחו ונפוצו שני סדרי לימוד שתועלתם עצומה, האוגדים יחד יהודים רבים, מגוונים וממקומות שונים, מקצה השמים ועד קצה השמים, בסדר לימוד משותף, דבר יום ביומו.

סדר הלימוד הראשון, ספינת הדגל של הרבצת התורה ברבים, הוא סדר לימוד הדף היומי, שהוגה ויוסד על ידי מהר"ם שפירא זצוק"ל, ושבמסגרתו עשרות אלפי יהודים לומדים את כל הש"ס כולו פעם בשבע שנים. סדר הלימוד השני, שנתחדש בדורנו על ידי הרבי מליובאוויטש, רבי מנחם מנדל שניאורסון זצוק"ל, הוא סדר לימוד הרמב"ם היומי, שבמסגרתו מושלם לימוד ספר היד החזקה לרבינו הרמב"ם תוך שנה (או שלוש שנים, לפי קצב של פרק ליום).

לכל אחד מסדרי הלימוד הנ"ל מעלות וחסרונות משלו. לימוד הדף היומי, מטבעו, נוגע ברוב יסודות ההלכה ממקורותיהם, בשיטות התנאים והאמוראים, ולעיתים גם בשיטות הראשונים השונות בפירוש הסוגיות. אמנם, חסרון מסויים של סדר הלימוד טמון בכך שהמשנה והתלמוד אינן ערוכות תמיד בסדר דידיקטי, הסוקר את התוכן הנלמד נדבך אחר נדבך. כך, לעיתים יתפזר עיסוק באותו עניין על פני דפים או אף מסכתות שונות, ועל הלומד, העוסק בדף אחד בכל יום (ומכל שכן זה המחסיר דף פה ושם...), יקשה להקיף ולתמצת את הנושא הנלמד מיסודותיו ועד להלכה למעשה.

מאידך, לימוד הרמב"ם היומי נהנה מהסדר המופתי והדידיקטי בו ערך הרמב"ם את ספרו. הנושאים מחולקים באופן מופלא לסדרים, פרקים והלכות, הבנויים בצורה מושכלת מכלל הפרט ומפרט לכלל, ונותנים ללומד את היכולת לאגד את התוכן הנלמד בכללים ולהבין את הקשר בין יסודות הדין לבין ההלכה למעשה.

עם זאת, מתוך כך שהרמב"ם כתב את ספרו מבלי להתייחס למקורותיו ולדעות החלוקות עליו, פעמים רבות לומד הרמב"ם אינו מודע לנבכי סוגיות מהן גזר הרמב"ם את מסקנותיו, ולדעות הראשונים השונים בפירוש סוגיות אלה. מתוך חוסר הכרת התמונה השלמה, נפגמת גם הבנת פסקי הרמב"ם הספציפיים.

מתוך הכרת היתרונות והחסרונות הנ"ל, עלה על לב הח"מ, לחבר חיבור שיהווה תשתית לסדר לימוד שיהנה מיתרונותיו של הדף היומי ושל הרמב"ם גם יחד. כפי שהצטייר הדבר בדעה, אמור החיבור להיות מיוסד על סדר ההלכות בספר היד החזקה של הרמב"ם, ובכך ינצלו הסדר, הבהירות והיחס בין הכללים לבין הפרטים, המאפיינים את ספר משנה התורה. עם זאת, בכל הלכה, או קבוצת הלכות, יבאו מקורות ההלכה בתמצות ובביאור ויודגשו ויבוארו המחלוקות העיקריות בין התנאים, האמוראים והראשונים. כך, הלומד יהנה מצד אחד מסדר ושיטתיות, ומאידך לא תוסתר מעיניו התמונה השלמה הכוללת את ההלכה למעשה ממקורותיה.

יודגש, כי אין מטרתו של החיבור לחדש מאומה, אלא רק לערוך ולעבד את הקיים בסדר יעיל לרווחת הלומד. אם חטא הח"מ בכתיבת דבר אשר לא שמע מרבותינו, הרי שבדרך כלל הועברו הדברים להערות השוליים.

החיבור נכתב כך שהדברים יהיו שווים לכל נפש לומד, אף זה חסר הרקע. הדבר בא לידי ביטוי, בין השאר, בהסברתם בקצרה של מושגים כלליים המופיעים לראשונה.

לפני כל פרק מופיעה הקדמה שיכולה להוות גם סיכום לאחר הלימוד. ההקדמה כוללת תיאור של נושאי ההלכות והפסקים להלכה המופיעים בהמשך, ושל המחלוקות היסודיות. דגש יתר ניתן על הסבר הסדר והנושאים הכלליים המאחדים את ההלכות שבפרק.

בכל הלכה או כמה הלכות צוינו כותרות נושאים, כאשר תחת כל כותרת ערוך הביאור.

הביאור כולל תקציר של המקורות התנאיים והאמוראיים, ושל מחלוקות הראשונים העיקריות. בכדי לשמור על היריעה קצרה, לא נכלל, על פי רוב, עיסוק בדברי רבותינו האחרונים.